

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. smmin@smm.lt, <http://www.smm.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos
Vyriausybei

2019 - 04 - Nr.
I

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Igyvendindama Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 13 straipsnio 14 dalį (įsigaliojusią 2019 m. sausio 1 d.), Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, įvertinusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Viešojo valdymo ir socialinės politikos grupės pastabas, pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Profesinių standartų rengimo, atnaujinimo ir tvirtinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą (toliau – Projektas).

Projektu nustatoma profesinių standartų rengimo, atnaujinimo ir tvirtinimo tvarka, taip pat bendrieji reikalavimai profesinio standarto rengimui, struktūrai. Projektu tvirtinamame tvarkos apraše numatoma, kas turi iniciatyvos teisę rengti profesinius standartus ar juos atnaujinti, kokius reikalavimus profesiniai standartai turi atitikti, kaip vyksta derinimas su sektoriniais profesiniais komitetais, kompetentingomis institucijomis. Įvertinus Teisės grupės pastabą, Projekte yra paplėstas inicijuojančių profesinių standartų rengimo subjektų ratas, siekiant aiškumo ir skaidrumo numatyta veiklų seka, kaip kvalifikacijų tvarkymo institucija priima sprendimą atmesti siūlymus dėl profesinių standartų rengimo ar atnaujinimo ir per kiek laiko; nustatyta, per kiek laiko darbo grupė parengia standarto projektą (per 12 mėn.); kiek laiko trunka parengti profesinio standarto pradinį projektą (6 mėn.); kiek laiko trunka profesinio standarto galutinio projekto vertinimas (40 darbo dienų); kiek laiko trunka profesinio standarto projekto galutinis tobulinimas (40 darbo dienų); nustatytas terminas, per kiek laiko kvalifikacijų tvarkymo institucijos vadovas priima sprendimą patvirtinti profesinį standartą ar profesinio standarto pakeitimo projektą (per 5 darbo dienas).

Atkreipiamo dėmesį, kad Profesinio mokymo įstatymas numato (2 str. 19 d.), kad profesinis standartas turi būti rengiamas visam ūkio sektoriui arba ūkio sektoriaus daliai. Todėl derinant su įstatymo nuostatomis profesinis standartas nebus rengiamas vienai kvalifikacijai, kaip buvo pagal ankstesnį teisinį reglamentavimą.

Projekte numatoma, kad profesinio standarto projektą rengs darbo grupė, o dėl jos nariams numatomų reikalavimų galima bus pakviesti kompetentingus asmenis, galinčius parengti kokybišką profesinio standarto projektą. Įvertinus Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos pastabą bei esamą profesinių standartų rengimo praktiką, Projekte numatytos iš dalies sudėtingesnės procedūros profesinio standarto rengimui, t. y. profesinis standartas bus rengiamas dviem etapais. Darbo grupė pirmiausia parengs Profesinio standarto pradinį projektą, kuriame bus nustatytos kvalifikacijos lygiams priskirtų profesinio standarto kvalifikacijos, jas sudarančių kvalifikacijos vienetų sąrašas. Tik sektoriniam profesiniam komitetui pritarus atitinkamo profesinio standarto pradiniam projektui, rengiamas galutinis profesinio standarto projektas. Šios naujos sudėtingesnės rengimo ir derinimo su sektoriniais profesiniais komitetais procedūros paaiškinamos susiklosčiusia profesinių standartų rengimo praktika: neaprobavus profesinio standarto pradinio

projekto rezultatų (kvalifikacijų sąrašų ir jų kvalifikacijos vienetų) ir sektoriniams profesiniams komitetams pateikus jau pakankamai išbaigtus profesinių standartų projektus, kuriuose jau aprašytos ir kvalifikacijų kompetencijų ribos, dažnu atveju sektoriniuose komitetuose yra grįžtama prie pradinio standarto rengimo esmės, t. y. kvalifikacijų sąrašo, ir priimami sprendimai dėl jo koregavimo (tobulinimo). Tokiu atveju profesinio standarto rengėjai turi perrašyti ir koreguoti kvalifikacijų sąrašo kompetencijų ribas. Taip iš naujo yra perrašinėjamos profesinių standartų dalys, todėl užtrunkama daugiau laiko ir pats rengimo procesas tampa žymiai ilgesnis. Manome, kad etapais profesinio standarto rengimas bus rezultatyvesnis ir dėl to bus greičiau bei efektyviau rengiami profesiniai standartai.

Taip pat Projekte numatoma, kad rengiant profesinius standartus gali būti pasitelkiami išorės ekspertai, o profesinių standartų projektai derinami su atitinkamomis ministerijomis. Įvertinę Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo ir socialinės politikos grupės pastabą, paaiškiname, kad toks derinimas bei išorės ekspertų pasitelkimas leistų pasiekti maksimaliai kokybišką rezultatą rengiant profesinius standartus. Profesinis standartas rengiamas visam ūkio sektoriui arba jo daliai. Kai kurie ūkio sektoriai turi kelis posektorius (pvz., Transporto), tai lemia, kad sektorinio komiteto nariai ne visais atvejais būtų pajėgūs ir kompetentingi įvertinti atitinkamo profesinio standarto projektą. Manome, kad tokiu atveju būtų naudinga turėti kompetentingų išorės ekspertų nuomonę. O atitinkamo profesinio standarto derinimas su ministerijomis pagal valdymo sritis ne tik atitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme numatytą derinimo procedūrą, bet ir leistų atitinkamoms ministerijoms dalyvauti rengiant jų valdymo srityje aktualius profesinius standartus. Taip pat, įvertinus Teisės grupės pastabą, Projekte numatoma, kad profesinio standarto projektas darbo grupės turi būti parengiamas per 12 mėn. Šis terminas nustatomas atsižvelgiant į esamą profesinių standartų rengimo praktiką. Lyginant su buvusiu teisiniu reglamentavimu laiko atžvilgiu profesinio standarto projekto parengimas pailgėja, nes ankstesnis reglamentavimas numatė parengti profesinio rengimo standartą, skirtą **tik vienai kvalifikacijai**, jos bendrąjį apibūdinimą, kvalifikacijos vienetus, jų kompetencijas, kompetencijų ribas, mokymo tikslus, vertinimo kriterijus ir baigiamąjį vertinimą. O profesiniame standarte (priklausomai nuo sektoriaus) aprašoma nuo **keliolikos iki keliasdešimt kvalifikacijų**, jų kvalifikacijos vienetai, kompetencijos, kompetencijų ribos.

Sektoriniai profesiniai komitetai suderinti profesinio standarto pradinį projektą turėtų per 20 darbo dienų, nes profesinio standarto pradiniam projekte, vadovaujantis atliktais kvalifikacijų tyrimais, nustatomos visos kvalifikacijos ir jų kvalifikacijos vienetai. Profesinio standarto galutinis projektas derinamas per 40 darbo dienų, nes galutiniame profesinio standarto projekte papildomai pateikiamos kompetencijos ir kompetencijų ribos, o jų nustatymas susijęs su mokymo turiniu, didžiąja dalimi turinio naujovėmis, kurių nėra profesinio mokymo programose ar studijų programose. Šie terminai numatomi tam, kad profesinių standartų projektų derinimo darbai nestrigtų ir įpareigotų sektorinius profesinius komitetus gavus profesinio standarto projektą pradėti derinimo procedūrą.

Šiuo metu profesinio standarto struktūrą, jo rengimą, keitimą ir papildymą reglamentuoja Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2015 m. balandžio 30 d. įsakymas Nr. V-11/4-294 „Dėl profesinio standarto struktūros, jo rengimo, keitimo ir papildymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kuris priėmus Projektą bus pripažįstamas netekusiu galios.

Projektas buvo derintas su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos darbdavių konfederacija, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos žemės rūmų asociacija, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija, Lietuvos savivaldybių asociacija. Minimos institucijos ir organizacijos pastabų nepateikė. Taip pat Projektas derintas darbine tvarka su Profesinio mokymo įstaigų

asociacija. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Teisingumo ministerijai ir Ekonomikos bei inovacijų ministerijai Projektas buvo teiktas derinti pakartotinai. Po pakartotinio derinimo Projektas su Vidaus reikalų ministerija suderintas be pastabų, į Teisingumo ministerijos pastabas buvo atsižvelgta. Po 2019 m. kovo 19 d. Tarpinstitucinio pasitarimo pakartotinai teikiamas Projektas pakartotinai buvo suderintas su Ekonomikos ir inovacijų ministerija darbine tvarka.

Dėl derinimo su profesinių sąjungų organizacijomis paaiškiname, kad profesiniai standartai kaip ir parengtų modulinį programų projektai pagal nusistovėjusią praktiką atskirai nėra derinami su profesinių sąjungų organizacijomis, tačiau Projektas buvo skelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje, per jame nustatytą terminą pastabų iš profesinių sąjungų organizacijų negauta.

Atkreiptinas dėmesys, kad į visų Sektorinių profesinių komitetų sudėtį yra įtraukti socialiniai partneriai, tarp kurių yra atitinkamos srities profesinių sąjungų ir darbdavių atstovai, kurie taip pat turės galimybę vertinti profesinius standartus bei parengtų profesinio mokymo programų projektus, kartu su kvalifikacijų tvarkymo institucija inicijuoti teisės aktų pakeitimus.

Projekto nuostatos neprieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

Projektu nėra perkeliama ir (ar) įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai.

Projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo bei Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Projektu nesiūloma naujų sąvokų, nekeičiamos dabar galiojančios sąvokos.

Projektas teisės aktų nustatyta tvarka skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje.

Projekto rengimą koordinavo Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Mokymosi visą gyvenimą departamento direktorius Saulius Zybartas, tel. (8 5) 219 1168, el. p. Saulius.Zybartas@smm.lt, tiesioginė rengėja – Mokymosi visą gyvenimą departamento Profesinio mokymo skyriaus vyriausioji specialistė Danutė Sinkevičienė, tel. (8 5) 219 1237, el. p. Danute.Sinkeviciene@smm.lt.

Švietimo, mokslo ir sporto ministras

Algirdas Monkevičius